

**Kroniek nr 07 (02 mei 2020) van 'Innemend Italië'
Mijmeringen, bedenkingen, mededelingen, schrijfsels...**

VEGLIE, ANDRE COOLS en MARIA D'ENGHIEN

In de krant van 30 april vond ik een kort berichtje over Cosimo Solazzo. Hij werd gearresteerd in Veglie, regio Apulië. “In het zuiden van het land” stond er bij ter verduidelijking voor hen die Italië niet kennen. Solazzo werd ooit in België voor 20 jaar veroordeeld wegens zijn betrokkenheid bij de moord op André Cools in 1991.

Tot daar de feiten. Terzijde, ik heb een hekel aan het woord “*Apulië*”. Net zoals aan “*Florence*”, de Nederlandse vertaling voor Firenze, mooi overgenomen uit het Frans. Hoe verzin je het. Wellicht uitgevonden door iemand met wat teveel *zjudorans* in de hersenen. Maar zoals gezegd, dit terzijde en geheel vrijblijvend.

Nu hebben wij al vaker door Puglia gereisd, maar het plaatsje Veglie zei mij totaal niets. Een korte zoektocht in de gids van de Touring Club Italiano over de regio brengt geen uitsluitsel. Een toeristisch hoogtepunt is Veglie dus evenmin. Dan maar de Italiaanse Wikipedia geraadpleegd. Daar vind ik de gebruikelijke informatie over kleinere steden die doorgaans weinig te bieden hebben. Geen noemenswaardige “*monumenti e luoghi d’interesse*”, behalve een flitspaal bij het buitenrijden. Kwestie van de lege Italiaanse staatskas wat te spijzen en een extra stempeltje op het rijbewijs met punten.

EEN OUDE BEKENDE

Veglie ligt op een 20-tal km ten westen van Lecce, de hoofdstad van de gelijknamige provincie. Het telt net geen 20.000 inwoners maar ik merk dat het een van de weinige plaatsen is dat haar inwonersaantal geleidelijk aan ziet stijgen. Maar verder onderscheidt Veglie zich niet van gelijkaardige steden in Puglia. Ook de geschiedenis doorloopt een identiek traject. Normandiërs, Zwaben, het huis van Anjou... Totdat mijn oog valt op de naam van Maria d’Engchien. Die dame ken ik. Die dame heb ik al

ontmoet. Dat was in Galatina, op een 20-tal km ten zuiden van datzelfde Lecce. Naar Italiaanse normen liggen beide steden dus vlakbij.

CATHERINA VAN ALEXANDRIË

Nu, die dame “kennen” is veel gezegd. La Contessa, Principessa etcetera Maria d’Enghien leefde van 1367 tot 1446 en doorliep een heel gevuld aristocratisch leven. Ze was zelfs gedurende zeven jaar koningin in Napels. Maar wat ons hier interesseert is haar eerste huwelijk met Raimondo Orsini del Balzo. Deze figuur ging enkele keren op kruistocht en zoals het gebruikelijk was in die periode, profiteerde men ervan om de heilige plaatsen te bezoeken. Zo kwam Raimondo ook op de berg Sinai terecht. Deze plaats wordt in verband gebracht met de heilige Catherina van Alexandrië.

Raimondo geraakt zo onder de indruk van deze heilige dat hij besluit om in Galatina een kerk te laten bouwen aan haar gewijd. Een pareltje in romaans-gotische stijl. Na zijn dood neemt Maria de taak over en houdt zich vooral bezig met de opsmuk van het interieur. En dit beperkt zich niet tot het oprichten van een praalgraf voor haar eerste echtgenoot. Enkele lokale kunstenaars hadden het interieur met fresco’s opgefleurd, maar Maria vond het artistiek niveau beneden alle peil.

ONDERBROEKENLOL

Zodoende liet ze vanuit Toscane en De Marken gerenommeerde schilders komen om het werk over te doen. Het resultaat is gewoon schitterend. Over de vijf (!) beuken van de kerk blijft er amper een halve vierkante meter over die niet opgevuld is met scènes uit het oud en nieuw testament. Een ware uitdaging voor iedereen om alle taferelen te ontcijferen.

Heel opmerkelijk is de voorstelling van de zondvloed. De ark van waaruit Noah zijn duiven loslaat lijkt eerder op een mislukt soort primitief tuinhuis en in het water drijven de kadavers van mensen en runderen. Leuk is het om vast te stellen dat de persoon onderaan voorzien is van een combinatie zwem-onderbroek maar de figuur daarboven piemelnaakt is. Dit detail deed me denken aan Daniele da Volterra, de schilder die na de dood van Michelangelo de opdracht kreeg om de naakten in de Sixtijnse Kapel van passende kledij te voorzien. Dit leverde hem de bijnaam van *il Braghettone*, of *de Broekenschilder* op. Misschien is dit ook hier gebeurd, maar reikte de beschikbare ladder niet hoog genoeg.

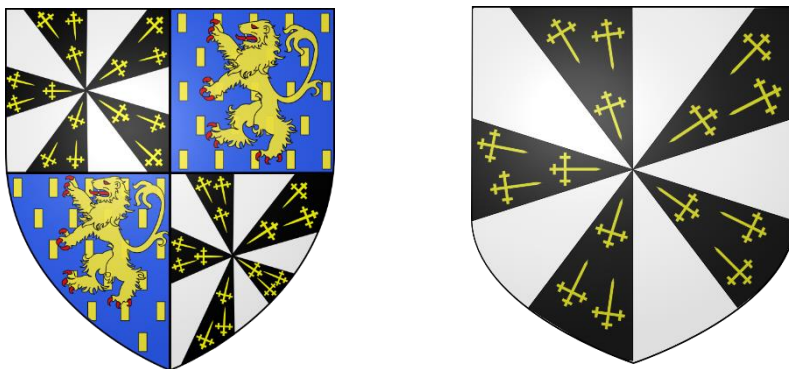

EEN LINK MET BELGIË?

Menig lezer zal zich wellicht dezelfde vraag stellen zoals ik bij mijn bezoek aan deze kerk in 2016. Enghien? Is dat niet Edingen in de provincie Henegouwen? Dat er een link tussen beide is valt moeilijk te ontkennen. Daarvoor volstaat het om het wapenschild van de familie naast deze van de stad Enghien te leggen. Blijft alleen nog de vraag hoe deze “Belgische” adellijke familie in Puglia terechtgekomen is.

Een duidelijk antwoord daarop heb ik tot dusver niet kunnen achterhalen. Maar wellicht is de reden hier in dit artikel reeds naar voor gekomen: de kruistochten, of een pelgrimage aan het heilig land. Nogal wat bemiddelden uit onze streken hebben in die periode een dergelijke reis ondernomen. Vanuit Zuid-Italië nam men dan in de haven van Trani, Brindisi of Otranto het schip naar Klein-Azië.

Maar niet iedereen kwam terug. Ze stierven door ziekte, sneuvelden of bleven gewoon in Italië achter. Het leven in de zon tussen de druiven en de olijfbomen moet ook toen reeds heel aantrekkelijk geweest zijn.

Links het wapen van de familie d'Enghien, rechts dat van de stad Edingen

Marc Vandenbon
Auteur van "Innemend Italië"
www.innemenditalie.be